

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Soru Cevap Helsinki'de Rus-Amerikan Zirvesi

Soru:

16 Temmuz 2018 Pazartesi günü ABD ve Rusya devlet başkanı Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de bir araya geldi. Bu görüşme iki ülke arasında gerilimin son erdiği anlamına mı geliyor? 12 Temmuz 2018'deki NATO ülkeleri zirvesinden ve Amerika ile Avrupalı müttefikleri arasında gün yüzüne çıkan gerilimden sonra böyle bir zirve düzenlenmenin belli işaretleri var mı? Bu zirvenin Rus-Çin ilişkileri ve Suriye'deki çözüm üzerinde bir etkisi var mı?

Cevap:

Helsinki'de gerçekleşen ABD-Rusya zirvesiyle ilgili bu sorulara yanıt vermek için diyoruz ki ABD-Rusya ilişkilerindeki göreceli uzun süreli gerginlik 2014 yılında başladı. Rusya, Kırım'ı ilhak edince, Amerika ve Avrupa Rusya'ya ekonomik yaptırımlarla misilleme yaptı. Rusya'yı Trump lehine Amerikan seçimlerine müdahale etmekle suçlayan Obama yönetiminden sonra iki ülke arasında yaşanan gerginlik iyice tırmandı. O zamandan bu yana iki taraf arasında üst düzey toplantılar gerçekleşmedi... İki lider, bu zirve öncesi Temmuz 2017'de Almanya'nın Hamburg kentinde düzenlenen G20 zirvesinde ve Kasım 2017'de Vietnam'da gerçekleşen APEC zirvesinde bir araya geldi. Ancak bu buluşmalar zirve seviyesinde değildi. Bu kısa toplantılarda, iki ülke arasında meydana gelen güncel konular ele alınmadı. Bir buçuk yıldan beri Rusya, iki devlet başkanı arasında zirve düzenlemek için canla başla çalıştı, ancak Amerika, Rusya'ya baskı yapmak için hep erteledi. İki ülke arasında ilişkileri geliştirmek için Trump'ın bir girişimde bulunmasını bekleyen Rusya, bunun zor olduğunu da biliyordu. Zira Amerika'da Başkan Trump yaklaşımına karşı büyük bir muhalefet söz konusuydu. Rusya'ya karşı açılan soruşturmalar ve Rusya ile sözde ilişkileri nedeniyle Trump ekibinden bazı üyelerin istifası bu muhalefet dalgasının yansımalarıdır.

Onun için Rusya, zirve düzeyinde tam ölçekli bir toplantı düzenleme hayaliyle yaşadı. Ama hayalini gerçekleştiremedi. Amerika'nın, böyle bir zirve düzenleme kararının ardından ancak Rusya'nın hayali gerçek oldu. "Ulusal Güvenlik Konseyi Sözcüsü Garrett Marquis, geçtiğimiz Perşembe günü yaptığı açıklamada, bu ayın sonunda ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı Bolton'ın Moskova'yı ziyaret edeceğini ve Rus-Amerikan zirvesi için yapılacak hazırlıkları ele alacağını söyledi." [24.06.2018 Sputnik] Dolayısıyla 16 Temmuz 2018'de gerçekleşen zirveye, Amerika, (Rusya değil) neden iki lider arasında bir zirve düzenleme kararı aldı perspektifinden bakmak gerekir? Amerika bu zirve ile ne yapmak istiyor? Bunu açıklama adına deriz ki:

1- Bütün nişaneler Rusya üzerinde ABD baskısının devam ettiğini gösteriyor. Zirveye iki gün kala ABD, Rusya istihbarat görevlilerini ABD seçimlerine müdahale etmekle suçladı. ABD Adalet Bakanlığı, 12 Rus istihbaratçıya, 2016 seçimlerini etkilemek amacıyla Demokrat siyasetçilerin e-postalarını hackledikleri suçlamasını yöneltti. ABD Adalet Bakan Yardımcısı Rod Rosenstein, Rus istihbarat üyelerinin hackleme faaliyetlerini "DCLeaks" ve "Guccifer 2.0" takma adlı hackerlar vasıtasıyla yönettiğini öne sürdü... Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada Trump ile Putin arasındaki görüşmenin planlandığı gibi Pazartesi günü gerçekleşeceği duyuruldu." [14.07.2018 El-Cad] Helsinki'de gerçekleşen Trump-Putin zirvesinin hemen ardından 16 Temmuz 2018 tarihinde El Cezire kanalının bildirdiğine göre ABD Adalet Bakanlığı, başkent Washington'da Rusya adına ajanlık yapmak suçlamasıyla bir Rus ajanının tutuklandığını açıkladı. İki devlet başkanı arasında gerçekleşen zirveye rağmen ABD kurumlarınca icra edilen bu icraatlar nedeniyle Rusya üzerinde baskıların Rusya'nın istediği gibi hafiflemesi beklenmiyor. Bu da Amerika'nın, Trump ile Putin arasında zirve düzenleme konusunda eski yeni Rus talebini kabul etmesinin başka faktörleri olduğu anlamına gelir...

2- ABD-Rusya zirvesi, Amerika'nın iki büyük düşmanı olan Avrupa Birliği ve Çin'e karşı ticaret savaşı yürüttüğü bir konjonktürde gerçekleşti. Öyle görünüyor ki Amerika, bu iki düşmana karşı Rus kartını kullanmak için bir zirve düzenleme kararı verdi!

Avrupa Birliği tarafına gelince, Amerika, Avrupa Birliği ile Amerika arasında Brüksel'de düzenlenen ve büyük anlaşmazlıklar yaşanan NATO ülkeleri zirvesinden hemen sonra Rusya ile bir zirve düzenlemeyi seçti. "Ticaret, savunma harcamaları ve İran nükleer anlaşması konusunda özellikle Washington ile Avrupalı müttefikleri arasında yaşanan anlaşmazlıkların ardından bugün Brüksel'de başlayan NATO zirvesinin gergin geçeceği bekleniyor. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, "Müttefikler arasında anlaşmazlık yaşandığını ve farklı görüşlerin olduğunu" kabul etti." [11.07.2018 Russia Today] ABD Başkanı Trump, Atlantik'in iki yakası arasındaki ilişkiler tarihinde ilk kez Avrupa Birliği'ni alenen "rakip" olarak niteledi. Rusya-ABD zirvesi, Avrupalılara karşı Amerikan baskısının en önemli araçlarından biridir. Bunun açıklaması şöyledir:

A- ABD Başkanı Trump, Avrupalıları Ukrayna konusunda Rusya'ya yarıdakılık yapmakla tehdit etti. Avrupa Konseyi Başkanı Donald Tusk Polonya TVN24 kanalı ile yaptığı röportaj sırasında, "ABD Başkanı Donald Trump'ın Rusya'nın Ukrayna politikasını ilginç bulduğunu kendisine haber verdiğini söyledi. Trump, Ukrayna sevdasının oldukça az olduğunu itiraf etti. Tusk, "Yaptığımız pek çok konuşmada Donald Trump, Ukrayna'ya karşı pek ilgi duymadığını gizleme gereği duymadı. *Rusya'nın Ukrayna'da yaptıklarını daha iyi anladığını*" söyledi." [15.07.2018 Russia Today] "Donald Trump'ın, geçtiğimiz Haziran ayında G7 liderlerine, "Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu çünkü orada yaşayan herkesin Rusça konuştuğunu" söylemesi durumu daha da kötüleştirdi. [15.07.2018 Russia Today] Ukrayna, Avrupa için çok hassas bir konudur. Zira Avrupalılara göre Rusya'nın Ukrayna'da yaptığı eylemler, Avrupa'nın güvenliğiyle alay etmektir ve tolere edilemez. Avrupa Birliği, Trump'ın bu açıklamasını Avrupa için çok tehlikeli olarak görüyor. Çünkü bu açıklama, Rusya'nın sınırları yıkması ve doğudan Avrupa haritasını yırtması demektir!

B- ABD Başkanı Trump, Avrupa'yı Rusya'yı G-7'ye geri almakla tehdit etti. "Cuma günü ABD Başkanı Donald Trump, Rusya'yı yeniden gruba dâhil etmek için G7'deki mevkidaşlarına çağrıda bulundu. "Trump, Quebec eyaletindeki La Malbaie'de G7 zirvesine katılmak üzere Kanada'ya uçmadan önce yaptığı açıklamada, "G7, Rusya'yı dışarı attı, ama Rusya'yı geri almalı, çünkü müzakere masasında Rusya'yla olmalıyız." dedi. Kırım krizi gerekçe gösterilerek Rusya'nın üyeliğinin askıya alınması sonucu G8 G7 olmuştur. [08.06.2018 el-Arabiya]

C- El Cezire kanalı, 15 Temmuz 2018'de NATO zirvesinin sona ermesinden sonra "Avrupalı liderlerin Rusya-ABD yakınlaşmasından kaygılı olduklarını" aktardı. Alman Dışişleri Bakanının yaptığı şu açıklama, ABD-Rusya yakınlaşması karşısında Avrupa'nın büyük kaygı duyduğunu gösterir. "Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, Amerika başkanı Trump'ın Avrupalı müttefiklerini temsilen tek taraflı olarak Rus mevkidaşı ile anlaşma masasına oturmaması gerektiğini ifade etti. Alman Bild gazetesine demeç veren Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, Amerika'nın ortaklarının zararına yapılan tek taraflı anlaşmalar ABD'ye de zarar verir. Ortaklarına kaba davranan sonunda kaybeder." dedi. [15.07.2018 Russia Today] Sonra ABD-Rusya yakınlaşması, AB'ye zarar verebilir. Çünkü bu yakınlaşma, Rusya'ya uygulanan ve Ukrayna/Kırım krizi gerekçe gösterilerek her altı ayda bir yenilenen yaptırımları etkisiz hale getirebilir. Bu durumda Rusya, Avrupa ülkelerini kale almaz.

D- Siyasi bilgelikten yoksun ABD Başkanı Trump, Rus gazının alımı konusunda başta Almanya olmak üzere AB'ye açıkça saldırmaya devam ediyor. Nitekim 17 Temmuz 2018 tarihli soru cevapta bunu belirttik... Bazen AB'yi "rakip" yani düşman olarak niteliyor, bazen de Londra'daki ikili zirvede İngiliz başbakanına verdiği öneride olduğu gibi AB'ye karşı kışkırtıyor. "BBC'de bir televizyon programına katılan May'e bu önerinin ne olduğu sorulduğunda, "Bana AB'yle müzakere etme yerine dava açmam gerektiğini" söyledi dedi." [15.07.2018 BBC] Brexit kararına rağmen İngiltere, Rusya'ya bakışta AB ile aynı görüşü paylaşıyor. ABD-Rusya zirvesine çomak sokmak için Rusya İngiliz provokasyonuna maruz kalabilir. Savaş uçaklarının hareketini izleyen Mil Radar sitesi,

İngiliz hava kuvvetlerine ait bir keşif uçağının, Rusya'nın Kırım yarımadası yakınlarında keşif uçuşu yaptığını aktardı. [15.07.2018 Russia Today]

Böylece Avrupa üzerindeki Amerikan baskısı, AB'yi Rusya'yı tekrar G-7 üyesi yapmakla tehdit etmesi, Kırım'ı Rusya'nın bir parçası olarak tanıma imasında bulunması, Rusya'nın Ukrayna'nın doğusundaki Donetsk ve Lugansk illerine düzenlediği saldırı karşısında Ukrayna'ya destek vermemesi, zirve aracılığıyla ABD-Rusya ilişkilerini geliştirmesi, bütün bunlar, ABD'nin taleplerine uyma ve NATO'daki savunma harcamalarını artırma konusunda dolaylı da olsa Avrupa için önemli tehditlerdir... Yani ABD, Rusya yaklaşması üzerinden AB ülkelerine baskı yapmaktadır. İşte bu, Amerika'nın Trump ile Putin arasında gerçekleşen zirveden gözettiği başlıca hedeflerinden biridir.

3- Çin tarafına gelince, mesele şu şekildedir:

A- ABD-Rusya zirvesi, ABD'nin Pekin'e karşı ticaret savaşı başlattığı bir ortamda gerçekleşti. 12 Haziran 2018'de Singapur'da ABD-Kuzey Kore zirvesi gerçekleşti. ABD Başkanı, bu konuda sarf ettiği çabalardan ötürü Çin'e teşekkür etti. Kuzey Kore'nin tavrını yumuşattıktan, barışçıl çözüm yoluna girdikten, Kore yarımadasında savaş kâbusunu bertaraf ettikten sonra Çin'in sunduğu hizmetleri tüketir tüketmez Amerika, seçim kampanyası sırasında Trump'ın Çin'e karşı açıkladığı politikaları uygulamaya koydu... ABD, Çin'den ithal edilen mallara yılda 50 milyar dolarlık gümrük vergisi koydu. Bunun üzerine Çin de ABD'den ithal edilen mallara aynı oranda gümrük vergisi koyarak misilleme yaptı. ABD, Çin'den ithal edilen diğer mallara 200 milyarlık ek gümrük vergisi koymak için yeni bir plan açıkladı. Çin de misliyle misilleme yapabilir. Çünkü Çin'in ABD'ye ihracatı 500 milyar dolar, ABD'nin Çin'e ihracatı ise 130 milyar dolar civarında. Bu yüzden Çin, Amerika'nın başlattığı ticaret savaşına misilleme yapmak için başka yollar arayışı içerisinde.

B- Bu nedenle Çin, Rusya'yla yakınlaştı. 09 Haziran 2018 günü Kanada da düzenlenen G7 zirvesiyle (ki Rusya 2014 yılında G7 kovuldu) eş zamanlı olarak Şanghay Örgütü 10 Haziran 2018'de Çin'de bir toplantı gerçekleştirdi. Bu iki toplantı dünyada bir kutuplaşmanın olduğunu gösterdi. Batı, Kanada'da buluştu, Doğu Çin'de buluştu. Bu görüntü, 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin çöküşünün ardından küresel hegemonyasını pekiştiren Amerika'nın pek hoşuna gitmedi. ABD, Şangay Örgütü'nde aktif iki ülkenin Çin ve Rusya olduğunu gördü. Ki Washington, Çin'e karşı ticaret savaşı yürütmekte, Rusya ise Amerika'nın sert ve gittikçe artan yaptırımlarına maruz kalmaktadır. Öte yandan Amerika, Rusya ve Çin'in ABD politikası karşısında ilişkilerini geliştirebileceklerini, uluslararası ticaret ve siyasette kendisine rakip olabileceklerini düşündü. ABD, izlediği Çin ve Rusya politikasının iki ülkeyi birbirine daha çok yakınlaştırdığına ve askeri alan dâhil olmak üzere aralarındaki işbirliğini artırdıklarına tanık oldu. Rusya ve Çin, tek bir rakip ile -ABD- karşı karşıya olduklarını ve işbirliklerinin güçlerini artıracaklarını düşündü. Çin Savunma Bakanı'nın mesajı bu duyguyu çok iyi ifade ediyor. Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Moskova Uluslararası Güvenlik Konferansına katılmak üzere askeri heyetin başında Moskova'ya gelen Çinli mevkidaşı Wei Fenghe ile bir araya geldi. Wei, Şoygu ile ikili görüşme sonrası yaptığı açıklamada her yıl düzenlenen konferansa "Rusya'ya desteklerini ortaya koymak üzere" geldiğini belirtti. Çin tarafı Moskova'ya gelerek Çin-Rus orduları arasındaki yakın ilişkiyi ABD'ye göstermeyi istemektedir. Sizi desteklemeye geldik. Çin tarafı, uluslararası konularda Rus tarafı ile ortak tutum ve kaygısını açıklamaya hazırdır." ifadelerini kullandı [03.04.2018 Russia Today]

C- Bu nedenle Amerika, Rusya'ya ümit kapısını aralayacağı için ABD-Rusya yakınlaşmasının, Rusya-Çin arasında uzaklaşmaya, en nihayetinde de henüz dinamiği tamamlanmayan özellikle askeri alandaki kırılğan ittifaklarında bir parçalanmaya yol açacağını gördü. Amerika, Rusya'nın askeri potansiyeli olduğunu biliyor. Bu potansiyel ya da bir kısmı Çin tarafına geçtiğinde, Çin'i güçlendirecek ve Çin'i ABD politikasını reddetmeye sevk edecektir, yani Çin, Washington'un taleplerine uymayacaktır. Washington, Rusya ile Çin arasına mesafe koymanın oldukça kolay olduğunu gördü. Çünkü Rusya, Batı ile olan kötü ilişkiler nedeniyle yeni strateji gereği Çin'e

yönelmiştir. Dolayısıyla Amerika, Rusya ile yakınlaşırsa, Rusya üzerindeki baskı hafifleyecek ve böylece Rusya Çin macerasından vazgeçecektir...

Bütün bunlardan ötürü Washington, iki devlet başkanı arasında gerçekleşecek bir zirve ile Rusya-Amerika ilişkilerini eski haline döndürmek yani Rusya'nın Çin yönelimini durdurmak için Rusya'ya bir ümit kapısı aralamak istedi. Amerika'nın, ABD-Rus zirvesiyle bu hedeflere erişeceğini söylemek erken, zira bu, Washington ile Moskova arasında yakınlaşmanın bir sonraki adımlarına bağlıdır. Ancak Amerika, Rusya ve Çin arasındaki kırılmalı ve gizemli "ittifakı" kolayca parçalayabilir. Amerika, bu zirvenin düzenlenmesinde olduğu gibi bazen Rus tarafına, bazen de Çin tarafına doğru bu yönde çeşitli adımlar atıyor. Çünkü Pekin için Çin'in ABD'yle olan ticari çıkarları, Çin'in Rusya ile olan ilişkilerinden daha önceliklidir.

4- AB ve Çin'e yönelik verdiği sıcak mesajların etkisini artırmak için Trump, gerektiğinde tahrik etmek üzere görüşmelerin serbest biçimde yapılmasını talep etti. Yani görüşme, sonraki adımlar için bir başlangıç olacaktır! Bu nedenle Trump, Helsinki'de Putin ile yüz yüze görüşme sonrası yaptığı açıklamada zirveyi "iyi bir başlangıç" olarak niteledi. [16.07.2018 Russia Today] Russia Today kanalının canlı yayınladığı basın toplantısında Trump, 2010 yılında imzalanan ve 2021 yılında sona erecek START'ın uzatılması için müzakerelere hazır olduklarını söyledi. ABD Başkanı Trump, "İlişkilerimiz daha önce hiç şimdiki kadar kötü olmadı. Ama bu durum yaklaşık dört saat önce değişti..." dedi. Bütün bu açıklamalar, John Bolton'ın yaptığı açıklamalar ile örtüşen genel ifadelerdir. "Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, ABC televizyonunda "Bu Hafta" programına verdiği demeçte, "Görüşmelerin serbest biçimde yapılmasını talep ettik, Rusya da buna onay verdi. Zirveden bir sonuç beklemiyoruz." şeklinde konuştu. ABD'nin Rusya Büyükelçisi Jon Huntsman da NBC'ye verdiği demeçte, "Bu bir zirve değil... Bu bir toplantı... Bu, açıkçası gerilimi ve şuan ki ilişkilerde bazı riskleri yatıştırma ve en aza indirme olasılığını görmek için yapılan bir girişimdir." şeklinde konuştu. [16.07.2018 Reuters]

5- Buna göre Amerika, Rusya ile olan ilişkilerini henüz geliştirmeyi düşünmüyor, hâlâ baskı politikasını sürdürüyor. Ancak Amerika, uluslararası konjonktür ve ABD-AB-Çin arasında patlak veren ticaret savaşı gereği ABD-Rusya yakınlaşmasıyla Avrupa'yı korkutuyor, Rusya'nın uluslararası izolasyonunu kırarak ve Amerika ile ilişkilerini geliştirerek Rusya'ya ümit kapısı arıyor. Bütün bunların amacı bir yandan Rusya-Çin yakınlaşmasını önlemek, öte yandan diğer uluslararası konularda Rusya'nın Amerikan taleplerine cevap vermesini sağlamaktır. Tıpkı Rusya'nın Suriye'de Amerikan ajanı rejimi ayakta tutarak ABD politikasını desteklemesi gibi. Dolayısıyla zirve, belli uluslararası konuları çözmekten ziyade Çin ve Avrupa Birliği'ne yönelik sıcak bir mesajdır. Çünkü yapılan açıklamalar geneldir ve belli konuda yapılmış açıklamalar değildir. Taraflardan yapılan açıklamalar bunu doğrulamaktadır. Trump "Bugünkü zirvede ticaretten, askeriye, füzelere, nükleere, birçok konuda tartışacağız. Ortak dostumuz Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'den de biraz bahsederez." dedi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ise görüşmede Moskova ile Washington arasındaki ilişkilerin konuşulacağını kaydetti. Birçok ülkenin dahil olduğu zorlu konuları da ele alacaklarını ifade eden Putin, "Dikkatimizi vermeye başlamamız gereken birçok konu var" ifadesini kullandı. [16.07.2018 Reuters] Lavrov'dan yapılan açıklamalar da bunu teyit etmektedir. "Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, "Zirvenin ideal sonucu, ihtilaf yaşanan konularla ilgili tüm iletişim kanallarını devreye alma konusunda mutabakat sağlamayı, bu konularda ortak noktada buluşup buluşamayacağımızı anlamayı ve stratejik istikrar için çözümünde işbirliği yapabileceğimiz sorunları tespit etmeyi başarmak olacak" dedi. [16.07.2018 el-Cezire] Bu genellik, zirvenin amacının belli uluslararası konuları çözüme kavuşturmak olmadığını gösterir. Bazı medya tarafından aktarılan sonuç bildirgesinde bunu açıkça görmek mümkündür. Örneğin iki taraf da Yahudi varlığının güvenliği konusunda uzlaşma sağladı. "Trump, "İsrail'in güvenliğini sağlamak hem Başkan Putin'in ve benim görmek istediğim bir şey." dedi. [16.07.2018 Reuters] Taraflar, Suriye tarafına Suriye'nin güneyindeki savaşın sona ermesinden sonra 1974'te yapılan anlaşmaya dönme çağrısında bulundular... Bütün bunlar yeni konular değil. Amerika ve Rusya uzun zamandır bunu alenen dile getiriyor. Bu konu Amerika ve Rusya devlet başkanlarının uğrunda bir araya geleceği bir mesele değil. İki ülke arasındaki nükleer silahsızlanma konusu da böyledir. "ABD Başkanı Donald Trump, nükleer silahsızlanma sorunu Rus

ve ABD tarafları arasında çözüme kavuşturulması gereken temel bir sorun olduğunu söyledi. Trump, "Fox News" ile yaptığı röportajda, dünyadaki nükleer silahların yüzde 90'ının Rusya ve Amerika'ya ait olduğunu belirtti. Trump, Başkan Barack Obama'nın, küresel ısınma ve sıcaklık artışını en önemli sorun olarak gördüğünü kaydetti." [17.07.2018 Russia Today] Basiret ve feraset sahibi herkes, ABD ve Rusya'nın nükleer silahsızlanma için bir araya gelmediklerini bilir. Kim ne söylese söylesin görüşmeler bu amaçla yapılmış değildir...

Zirvenin Suriye sorunu üzerindeki etkisine gelince, zirveden ABD ve Rusya'nın Suriye politikasıyla ilgili yeni bir şey çıkmadığı söylenebilir. İki devlet de Suriye devriminin tasfiyesi konusunda tamamen mutabık. Bunu başarmak için uğraşıyorlar ve bu konuda hem fikirler. 29 Eylül 2015'deki Obama-Putin görüşmesinden bu yana Rusya, ABD ile koordinasyon halinde Suriye'de ABD politikasını uyguluyor. Rusya, Deraa ve civarını bombalarken, Amerika'nın ona destek verdiği görüldü. Nitekim Amerika, güneyde Suriye muhalefetine "Deraa saldırısı karşısında Amerika'nın kendilerine hiç bir destek vermeyeceği" mesajını gönderdi. Rusya'nın Suriye devrimini askeri olarak tasfiye etme çabaları ve bunun için Amerika'nın kolaylık sağlamasıyla ilgili yeni bir şey yok.

Suriye kriziyle ilgili siyasal çözüme gelince, Amerika, Şam rejimi ve Rusya'nın silahlı muhalefeti tasfiye etme sürecini tamamlayana dek ve sonra da çıkarları doğrultusunda Rusya'sız ya da Rusya'yla Suriye'de kapsamlı siyasal çözüm sürecine liderlik edene dek siyasal çözümü erteliyor. Zirvede bu politik sürece değinilmemesi, Amerika'nın politik süreci ertelediğini ya da Rusya'ya bir rol vermek istemediğini gösterir. Yahut her ikisi de birden olabilir... Muhtemelen Rusya, Suriye'de ABD'nin politik hedefinin Rusya ile işbirliği yapmamak olduğunu farkındadır, ancak Ukrayna özellikle Kırım konusunda Amerika'nın kendisini sıkıştırmasını ümit ediyor... Yukarıda belirttiğimiz gibi Trump, Kırım hakkında yaptığı açıklamalarla Rusya'nın duygularını okşadı. Medyanın bildirdiğine göre "Donald Trump, geçtiğimiz Haziran ayında G7 liderlerine, "Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu çünkü orada yaşayan herkesin Rusça konuştuğunu" söyledi. [15.07.2018 Russia Today] Bu, Rusya'nın sınırları yıkacağını ve doğudan Avrupa haritasını yırtacağını düşünen Avrupa için son derece tehlikeli bir durumdur. Trump'ın açıklamaları, Rusya'nın yıkımına neden olabilir hatta oldu bile. Zira Amerikan çıkarı için işlediği suçlar yüzünden Müslümanlar karşısında saygınlığını yitirdi! Müslümanlar, Amerika, Rusya, yandaşlar ve uşakların yaptıklarını unutmayacaktır. Günler devridaim olurlar. Suçlar, suç işleyenlerin yanına kar kalmayacaktır.

سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ "Suç işleyenlere Allah katından bir aşâğılık ve yapmakta oldukları hilekârlık sebebiyle çetin bir azap erişecektir." [Enam 124]

H.08 Zilkade 1439
M.21 Temmuz 2018